

ония дружини, които сж бродѣли изъ Византия прѣзъ VI в. за плячка, като се вѣставали ту прѣдъ Цариградъ, ту прѣдъ Солунъ или Сердика, и послѣ се завръщали задъ Дунава въ постояннитѣ жилища на племето. По тия движения заключава Дриновъ и за прѣскането на славѣнскитѣ племена при окончателното имъ заселаване, а примѣри тъкмо отъ вторитѣ движения не привежда. Когато обаче прѣзъ VII в. настѣпили условия за масово, племенно минаване по Дунава въ опустошената и незащитена Византия, тогава и заселването е вървѣло по-правилно. Отдѣлилитѣ се отъ праотечеството сродни племена, що заседнали изпърво въ Дакия (отъ р. Тиса до устието на Дунава), се прѣселили въ Мизия, Тракия, Македония и Гръция; срѣднудунавскитѣ племена заели земитѣ отъ източнитѣ Алпи, по Драва — Сава и на югъ до Дукля (Черна-гора) и р. Ибъръ. Нѣма съмнѣние, това разселване не е могло да върви по идеаленъ планъ, та въ извѣстни области ще сж попаднали селища и отъ нееднородни племена, но туй сж били изключения.

Раздѣлителната линия между двата дѣла югославѣни минавала по Дунава или по Тиса на югъ, по Морава, и отъ изворитѣ на послѣдната границата отивала на юго-западъ до Шкодра на морето. Това може да се прослѣди и по старата топонимия, дѣто сж запазени особеноститѣ на българския говоръ (щ, жд, ѣ = а, ж = он, ѡ = ен и др.): Пеща (пещь), Θράκιος (Грѣкъ), Σφεντέρσιον (Смѣдерборо), Λεασκουριτζόν (Лѣско-вѣцъ), Приζδριάνα (Призрѣнъ), поменати, съ изключение на първото, въ хрисовула отъ 1019 г. На западъ отъ тия мѣста, както ще видимъ отъ историческитѣ вѣсти, се били заселили сръбохърватскитѣ племена. Къмъ българската група сж припадали племената въ Маджарско, Влашко, Мизия, Тракия и на югъ Македония. Извѣстни сж славѣнскитѣ заемки въ маджарски и ромънски езици, дѣто сж отразени ясно старобългарскитѣ езиковни особености, заети отъ мѣстното славѣнско население, сега помаджарено и поромънчено.¹⁾

¹⁾ Като българизми въ Маджарско сега се смѣтатъ, на първо мѣсто името на столицата Пеща (пещь) и нѣколко още подобни имена въ вжтрѣшността на страната, като Pesty Frigyes, Kis (малки) и Nagy (голъми) Pestény, Pestere, Pestes, Varasd (Вараджинъ). Мѣстни имена съ носовки имаме въ Mundga (Мждрѣ), Munkacs (мжка), Lunka (лжкѣ), Dumbrava (Джбравка) и др. Срв. Niederle, Slov. star. II, 415. Ето и нѣколко маджарски думи съ запазени българизми шт, жд, ж, ѡ, ѣ: mostoha (мащѣха), mezsgye (межда),